

DOI: <https://doi.org/10.54937/ssf.2023.22.1.96-108>

Využívanie IKT v predmete slovenský jazyk v primárnom vzdelávaní

The Use of ICT in Slovak Language Lessons in the Primary Education

Beáta Murinová

Abstract

ICT represent an essential part of teaching. Except for their advantages, there are also some risks associated with them. Research confirms that they are justifiably classified as key competences. This study analyses the relationship between reading and the use of digital media in the context of the family reading research carried out. The results demonstrate a preference for a print media, when reading together with children and awareness of the value of time spent together with a loved one reading a book. The study selectively provides an illustrative overview of methods suitable for their ICT use during Slovak language lessons in the primary education.

Keywords: Information and communication technologies. Digital transformation. Reading. Digital media.

Úvod

Súčasnú vzdelávanie je charakteristické využívaním rôznych médií, z ktorých neodmysliteľnú súčasť tvoria informačno-komunikačné technológie. Tie sa v značnej miere podieľajú na rozvíjaní digitálnej kompetencie, ktorá nemá byť cieľom, ale prostriedkom vo vyučovaní.

I. Kalaš (2006) rozumie pod pojmom informačné a komunikačné technológie (IKT) súbor nástrojov a techník na spracúvanie a komunikáciu informácií. Pojmom informačné technológie sa označuje aj technické odvetvie zaoberajúce sa funkciami hardwaru a softwaru počítača, avšak týmto pojmom sa označujú aj elektronické zariadenia (Kalaš, 2000).

Vo vyučovaní s využitím IKT by malo ísť o plnenie vzdelávacích cieľov s podporou motivácie a aktivizácie žiaka a jeho konštruktívneho zapojenia sa do vyučovacieho procesu. IKT sa stali súčasťou vybavenia škôl. Patria sem aj multimedialne učebne, interaktívne tabule, počítače, internet, rozmanitosť výučbových programov na CD a DVD nosičoch ako aj na internete. Práca s nimi by mala viesť žiaka k hľadaniu a triedeniu informácií

a ich kritickému hodnoteniu. Aj keď tieto prostriedky sú dôležitou súčasťou dnešného školstva, s ich správnym a efektívnym využívaním súvisí niekoľko problémov.

M. Karasová (2017) upozorňuje na dva extrémne využitia IKT v praxi. Prvú skupinu tvoria učители, ktorí z viacerých dôvodov neimplementujú IKT do procesu výučby. Napr. necítia sa dostatočne pripravení v oblasti digitálnej gramotnosti, prípadne ju využívajú len jednostranne. Druhú skupinu tvoria učители, ktorí IKT využívajú až predimenzovane. Následky predimenzovaného používania IKT sa môžu prejavovať na duševnom i telesnom zdraví ako aj v oblasti sociálnych a emocionálnych vzťahov.

V rokoch 2017 – 2019 bol uskutočnený prieskum s názvom *Analýza o zistení stavu školstva na Slovensku* v rámci projektu *To dá rozum*, ktorého cieľom bolo zistiť a opísať najvypuklejšie problémy slovenského školstva, ich príčiny a dopady. Záverečná správa uvádza, že v rámci primárneho vzdelávania sa cieľ informatiky sústreďuje viac na oblasť rozvíjania práce s počítačom: „Cieľom je zoznámiť sa s používaním počítača a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií priradených veku žiaci získajú základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov sa zoznámia s možnosťami kreslenia, tréningu počítania, písania a ďalšími najtypickejšími druhmi aplikácií“ (Fridrichová, Tomengová, 2020, s. 409). Podľa tohto výskumu necelá pätina riaditeľov a riaditeľiek uvádza medzi piatimi kľúčovými oblasťami v rozvoji žiakov a ich školy aj digitálne zručnosti. „Súčasne však časť z nich konštatuje nedostatočnú pripravenosť v tejto oblasti. Od materských škôl po stredné školy sú digitálne zručnosti oproti iným oblastiam rozvoja žiakov zaradované minimálne“ (Fridrichová, Tomengová, 2020, s. 409). V základných školách učители digitálne zručnosti spájajú najmä s informatikou.

Na Slovensku absentuje literatúra, ktorá by sa zaoberala implementáciou IKT do konkrétneho vyučovacieho predmetu (Karasová, 2012). Zistilo sa, že učители nevytvárajú priestor na samostatnú prácu žiakov za účelom vyhľadávania informácií v jednotlivých predmetoch najmä kvôli časovému hľadisku.

V súčasnosti sa stále viac hovorí o digitálnej transformácii v školstve. Vyplýva to aj z nedostatočnej systémovej pripravenosti školstva na krízu, ktorá nastala vplyvom pandémie. Táto situácia ukázala ako nutnosť vzdelávanie učiteľov v oblasti digitálnej gramotnosti, ale zároveň aj potvrdila, „že žiadne technológie nedokážu a nemôžu nahradiť ľudsky a odborne rozvinutého učiteľa. Zistilo sa, že doterajšie snahy o digitálnu transformáciu vzdelávania sú u nás neefektívne. Nízka efektívnosť informatického vzdelávania a rozvoja digitálnej gramotnosti permanentne udržuje našich žiakov a učiteľov na úrovni začiatočníkov“ (Návrh Programu digitálnej transformácie vzdelávania na Slovensku, 2020, s. 3).

Práve z týchto dôvodov je nutná digitálna transformácia pre rozvoj školstva. Dokument týkajúci sa digitálnej transformácie vzdelávania na Slovensku uvádza ako kľúčové nasledujúce piliere:

- hlavným aktérom transformácie vzdelávania má byť učiteľ v interakcii so žiakom,
- nositeľom zmeny majú byť predovšetkým vysoké školy pripravujúce budúcich učiteľov,
- digitálna gramotnosť má byť potrebná nielen pre žiakov, ale má sa stať aj súčasťou profilu absolventa v kontexte potrieb trhu práce a rozvoja spoločnosti,
- súčasťou transformácie má byť kvalitná digitálna infraštruktúra, jej systematický rozvoj a podpora,
- je nutná komplexná a trvalá štátna podpora škôl v ich digitálnej transformácii (Návrh Programu digitálnej transformácie vzdelávania na Slovensku, 2020).

Cieľom akčného plánu vzdelávania je podpora využívania technológií vo vzdelávaní a rozvoj digitálnych kompetencií. „Byť digitálne kompetentný znamená vedieť používať digitálne technológie primerane, bezpečne, tvorivo a produktívne na rozličné účely, a to pri práci, hľadaní práce, učení sa, nakupovaní online, získavaní informácií ohľadom zdravia, zapojení sa a participácii v spoločnosti a pod.“ (Návrh Programu digitálnej transformácie vzdelávania na Slovensku, 2020, s. 12).

Vzhľadom na rýchly vedecko-technický vývoj je potrebné zakomponovať IKT aj do vyučovacieho procesu. „Treba si však uvedomiť, že majú byť, spolu s internetom, hlavne pomôckou učiteľa pri vzdelávaní a výchove detí a mládeže. Nemajú sa teda stať našimi „pánmi“ – možno aj na úkor kvality vzdelávania“ (Halás, 2011, s. 426).

Čítanie a digitálne médiá

Čítanie patrí k základným receptívnym komunikačným zručnostiam, dôležitým pre učenie sa. V súčasnosti sa stále viac zdôrazňuje rozvíjanie čítania s porozumením. Aj pri rozvíjaní tejto komunikačnej zručnosti môžu byť nápomocným prostriedkom digitálne médiá. Je však potrebné vedieť ich správne používať, resp. nezačať s ich používaním príliš skoro. Nemali by sa stať v ranom veku dieťaťa náhradou či výmenou za osobný vzťah s rodičom, ktorý sa prihovára k dieťaťu, predčítava mu. Tým sa začínajú utvárať základy pre jazykový rozvoj.

Vo výskume zameranom na realizáciu rodinného čítania v r. 2022 sme zistili, že rodičom záleží na rodinnom čítaní hlavne kvôli spoločne prežitému času. Dokumentovali to vyjadrenia typu: *je to pekne a kvalitne strávený, obohacujúci spoločný čas; lebo sme spolu; poskytuje intenzívny kontakt s dieťaťom; máme spolu strávený čas; čas byť spolu; spolu prežívať*

príbeh; čas strávený spoločne; spoločný rituál; spoločné chvíle s knihou; sme spolu; združuje nás to; lebo je to pekný čas, kedy vieme byť spolu; spoločné chvíle s rodinou a dieťaťom; je to naša krásna spoločná chvíľka; pekný spoločný čas; príležitosť tráviť viac času spolu; vytvára priestor pre rozprávanie na spoločné témy a je to príjemné; spolu sa rozvíjame; zmysluplne strávený spoločný čas. Na základe odpovedí sa ako pozitívum prejavuje to, že si rodičia v súčasnej uponáhľanej dobe plnej masovokomunikačných prostriedkov uvedomujú, akú významnú hodnotu pre rodinu má osobný, spoločne prežitý čas s dieťaťom a knihou. Taktiež formou konštantnej komparácie okrem kategórie *spoločný čas* vznikli na základe otázky *Prečo vám záleží na rodinnom čítaní?* aj ďalšie kategórie, a to *vzťahová rodinná rovina, vzťah ku knihám, rozvíjajúca funkcia a relaxačná funkcia.*

Predčítanie deťom je činnosťou, ktorá má obrovský socializačný potenciál nielen pre prítomnosť, ale aj budúcnosť detí. Hranica, kedy by sa s predčítaním malo prestať, nie je daná vstupom dieťaťa do školy (Trávníček, 2018). Práve v súčasnosti sa kladie veľký dôraz na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti. Často prevládajú tvrdenia typu, že dnešná mládež nečíta. O tom, ako je to s dnešným čítaním, zaujímavo vystihol spisovateľ Daniel Hevier: „Súčasná generácia nezabudla ani neprestala čítať. Číta však iným spôsobom ako generácie pred ňou... esemesky, logá, piktogramy, počítačovú vizualitu, 3D grafiku, komiksové bubliny, klipy a videá, street art, nápisy, reklamy, bilbordy a, samozrejme, internet...Toto musíme mať na mysli, ak chceme budovať novú stratégiu osvojovania si literatúry.“

Jedna z výskumných štúdií zaoberajúcimi sa vplyvom technológií na deti v rámci programu Digital Media and Learning skúmala vplyv printových médií, elektronických kníh a e-kníh s rozšírenou ponukou na jazykové schopnosti detí. Zistilo sa, že vysoko vylepšené e-knihy pôsobili na pozornosť detí rozptyľujúco, až dochádzalo vo väčšine prípadov k nedostatočnému porozumeniu textu a odbiehaniu od samotnej dejovej línie. Ukázalo sa, že výkony detí v porozumení textu boli lepšie u tých detí, ktoré čítali príbeh z papiera ako u detí, ktoré čítali príbeh z monitora (Wolfová, 2020).

S tlačenou knihou môže dieťa manipulovať, listovať si ju, ovoňať, sledovať text a obrázky, ukazovať prstom na postavy, predmety a iné reálie. Malé deti na rozdiel od monitora si ju aj neraz ochutnajú, aj tým sa umocňuje čitateľský zážitok, prvotná skúsenosť a radosť z čítania.

Výskumy vývinových psychológov potvrdzujú, že jazykový vývin dvojročných detí sa líši podľa toho, či vyrastali bez digitálnych zariadení bohatých na rôzne funkcie s rôznymi vylepšeniami alebo s nimi. Deti, ktoré väčšinu jazykových podnetov získavajú z interakcií s ľuďmi, si lepšie počínajú v rôznych jazykových situáciách. Informácie z neživých zdrojov sú človeku vzdialenejšie (Wolfová, 2020).

Z toho vyplýva, že deti do dvoch rokov by nemali siahať po digitálnych zariadeniach. Práve interakcia s ľuďmi, knihami a inými tlačenými médiami je pre dieťa najlepšou vstupnou bránou do sveta hovoreného

i písaného slova. Túto činnosť rozvíja školské prostredie, najmä hodiny slovenského jazyka.

Jedným z cieľov jazykového vyučovania je naučiť žiakov myslieť v súvislostiach, komunikovať – ústne aj písomne na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z hľadiska obsahu (ŠVP, SJJ. Jazyk a komunikácia, ISCED 1, 2011). Na plnenie tohto cieľa v značnej miere môžu byť nápomocné informačno-komunikačné technológie. Na slovenskom jazyku si žiak rozvíja poznávacie a rečové kompetencie. Tvorí ich percepčno-motorické zručnosti, pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti, analytické zručnosti, tvorivé zručnosti, verejná prezentácia textu, verejný prejav, informačné zručnosti a komunikačné zručnosti.

V primárnom vzdelávaní je možné využiť IKT na hodinách slovenského jazyka pri rozvíjaní grafomotorických zručností v prípravnom období, pri vytváraní maľovanej abecedy, vyvodzovaní hlások, porovnávaní písaných a tlačných grafém, pri nácviku čítania – vytváraní slabík, slov, viet a k nim tvoriť ilustrácie, pri tvorbe obrázkov k slovnej zásobe, tvorbe maľovaného čítania, pri precvičovaní rôznych gramatických javov, pri vytváraní jednoduchých reprodukcií rozprávok, príbehov, zážitkov.

Nasledujúca časť výberovo poskytne prehľad a využitie informačno-komunikačných technológií v predmete slovenský jazyk.

V súčasnej dobe existuje množstvo edukačných serverov, programov, CD a DVD nosičov, ktoré ponúkajú pestrú paletu zábavných hier a úloh pre žiakov. Aj hodiny slovenského jazyka môže posilniť vhodne zvolená metóda, pri ktorej sa rozvíja interakcia a komunikácia učiteľa a žiakov.

Interaktívna prezentácia

Na hodinách slovenského jazyka býva často využívaná. Vytvára sa v programe Microsoft PowerPoint a je obľúbenou činnosťou u väčšiny učiteľov, aj keď jej vytvorenie si vyžaduje väčší časový priestor. Poskytuje zaujímavé šablóny, grafiku, rôznofarebnosť, animácie, efekty, prepojenia. Tým sa podporuje u žiakov zvedavosť, motivácia, rozvíja sa fantázia a tvorivosť. Žiakov aktivizuje, pričom dochádza k osvojovaniu a upevňovaniu získaných vedomostí. Môže byť aj vhodným diagnostickým nástrojom pri súhrnnom opakovaní vybraných slov formou súťaže Milionár. Cieľom je zopakovať si pravopis i, í, y, ý po obojakých spoluhláskach. Žiak si vyberie úlohu s ľubovoľným počtom bodov. Po kliknutí na bodové okienko má doplniť správne písmeno v texte po obojakej spoluhláske. Po doplnení si overí správnosť kliknutím na ikonku s otáznikom, kde nájde pravopisne správne napísané slovo s príslušným obrázkom. V nasledujúcej časti selektívne uvádzame niektoré z úloh, týkajúcich sa pravopisu vybraných a nevybraných slov po obojakej spoluhláske. Aktivitu je možné využiť v 3. a 4. ročníku ZŠ.

III Vybrané slová - opakovanie

VYBRANÉ SLOVÁ

b

p

f

Vybrané slová po b	Vybrané slová po m	Vybrané slová po p	Vybrané slová po r	Vybrané slová po s
<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
<u>200</u>	<u>200</u>	<u>200</u>	<u>200</u>	<u>200</u>
<u>300</u>	<u>300</u>	<u>300</u>	<u>300</u>	<u>300</u>
<u>400</u>	<u>400</u>	<u>400</u>	<u>400</u>	<u>400</u>
<u>500</u>	<u>500</u>	<u>500</u>	<u>500</u>	<u>500</u>

Vybrané slová po „b“ za 400

Môj otec chcel b_f lekárom už od detstva.

byť (povolanie)

Späť

Vybrané slová po „b“ za 100

Pet'ko si každý večer číta B_bliu.

Biblia

Späť

Vybrané slová po „m“ za 400

Obloha hm_rila rôznymi farbami.

hmýrila

Späť

Obr. 1: Ukážka z ppt prezentácie zo súťaže *Milionár* (zdroj: Beáta Durčáková, študentka UPPV)

Slovníky slovenského jazyka

Slovníkový portál Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra (<https://slovník.juls.savba.sk/>) slúži na rozvíjanie lexikálnej kompetencie. Obsahuje súčasné jazykovedné slovníky: Krátky slovník slovenského jazyka 4 vyd. (2003), Pravidlá slovenského pravopisu – kodifikačná príručka (2013), Ortograficko-gramatický slovník slovenčiny (2016), Slovník súčasného slovenského jazyka (2016), Retrográdný slovník súčasnej slovenčiny (2018), Slovník cudzích slov (akademický) (2005), Synonymický slovník slovenčiny (2004), Slovník slovenského jazyka (1959 – 1968), Slovník slovenských nárečí (1994, 2006). Ďalej tento portál obsahuje aj historické slovníky: Historický slovník slovenského jazyka (1991 – 2008), Slowár Slowenský Česko-Laťínsko-Ňemecko-Uherskí od Antona Bernoláka z r. 1825. Portál obsahuje aj paradigmy podstatných mien, slovník prepisov z orientálnych jazykov, zvukové nahrávky niektorých slov, Názvy obcí Slovenskej republiky (1773 – 1997), databázu priezvisk na Slovensku, databázu urbanóym (1995), frázy z paralelného slovensko-francúzskeho korpusu, frázy z paralelného slovensko-českého korpusu, frázy z paralelného slovensko-anglického korpusu.

Žiaci primárneho vzdelávania v rámci rozvíjania slovnej zásoby môžu využiť najmä základné slovníky: Krátky slovník slovenského jazyka, Pravidlá slovenského pravopisu a Synonymický slovník slovenčiny. Pri preberaní vybraných slov sa stretnú aj so slovami, ktoré nie sú predmetom ich aktívnej lexiky, preto si potrebujú vyhľadať v slovníku ich význam. Na to im slúži práve tento slovníkový portál. Žiaci majú možnosť do vyhľadávача zadať slovo a zistia tak jeho významovú štruktúru, pravopisnú stránku ako aj použitie slova v konkrétnych textoch a tiež aj uplatnenie slov vo frazémach. Menej známymi vybranými slovami sú slová: *smyk*, *mys*, *mýto*, *ryk*, *prýštit'*, *vyhňa*, *vyžla*. Žiaci v rámci problémovej úlohy môžu hľadať významy týchto slov.

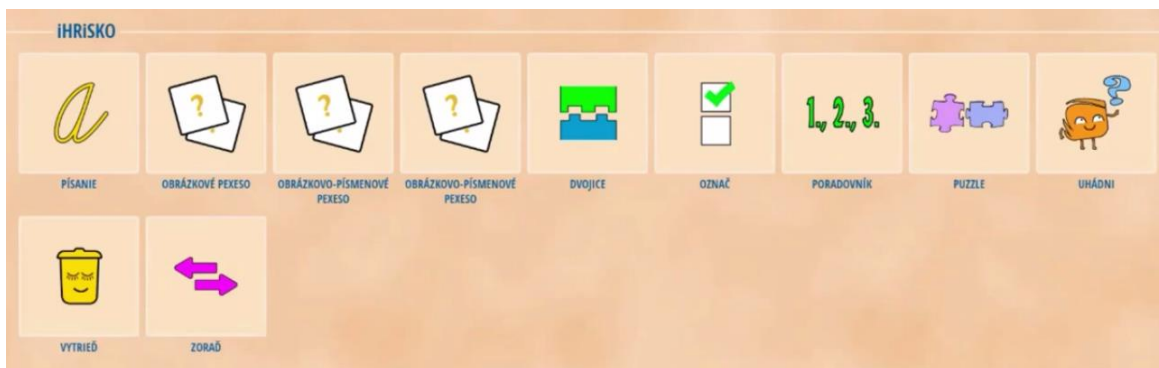
The screenshot shows a web browser window with the address bar containing the URL: `slovník.juls.savba.sk/?w=smyk&s=exact&c=2e85&cs=&d=kssj4&d=psp&d=ogs&d=sss&d=orter&d=scs&d=`. The page title is "Slovníkový portál Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV". Below the title is a search bar with the word "smyk" entered and a dropdown menu set to "Presne". The search results are organized into three sections:

- Krátky slovník slovenského jazyka 4 z r. 2003.**
  - smyk** -u m.
    - 1. *odb.* náradie na urovnávanie pôdy (obyč. pred sejbou)
    - 2. šmyk (*význ. 2*): *spustiť vrecia po s-u*
    - 3. *hud.* spôsob vedenia sláčika
  - šmyk**
    - I. -u m.
      - 1. kľzavý pohyb, šmýkanie: *zísť š-om dolu kopcom, auto dostalo š.*
      - 2. jarok na spúšťanie dreva: *drevený š.;*
    - šmykový** *príd.*
      - II. **šmyk** i **šmik** *cit.* naznač.
        - 1. prudké odrezanie, odstrihnutie: *vytiahne nožik a š.*
        - 2. prudký, rýchly pohyb: *myška š. do diery*
- Pravidlá slovenského pravopisu z r. 2013 – kodifikačná príručka.**
  - smyk** -u m.; **smykový**
  - šmyk, šmyks, šmik, šmiks** *cit.*
  - šmyk** -u m.; **šmykový**
- Ortograficko-gramatický slovník slovenčiny z r. 2016.**
  - smyk** -ku pl. N -ky m.
  - šmyk** -ku pl. N -ky m.
  - šmyk, šmik** *cit.*

Obr. 2: Ukážka práce s korpusom výkladových slovníkov

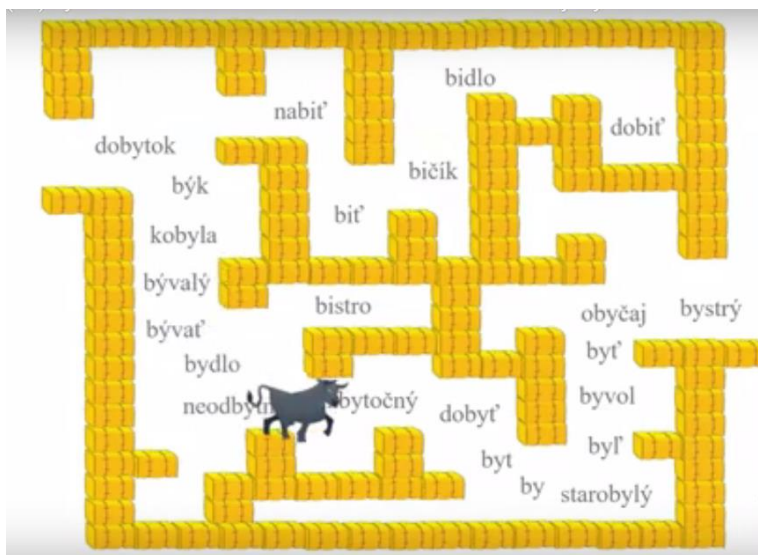
Hry na precvičovanie jazykových zručností

Zaujímavé a tvorivé hry predstavuje učebnicové vydavateľstvo Aitec, ktoré môže učiteľ využiť na fixáciu učiva. Žiaci sa v počítačovom priestore pohybujú po ihrisku, na ktorom ich čaká množstvo úloh. Sú zamerané na precvičenie tvarov písmen, triedenie slov, zoradenie slov. Obsahovo sú zamerané aj na čítanie s porozumením, najmä pri hre pexeso, ktoré sa vyskytuje v dvoch verziách, a to ako obrázkové pexeso a obrázkovo-písmenové pexeso. Zaujímavá a motivačne pôsobia puzzle, ktoré slúžia ako nápovedný materiál pre vstup do preberanej témy.

Obr. 3: Súbor hier vydavateľstva Aitec na rozvíjanie jazykových zručností v demo verzii

Na precvičovanie vybraných slov je vhodné využitie hry bludisko a rovnako aj puzzle. Z bludiska sa dostanú von, ak správne navigujú býka, ktorý predstavuje vybrané slovo. Tieto interaktívne hry napomáhajú rozvíjať u žiakov motiváciu k učeniu vybraných slov. Puzzle vychádzajú z motivačného obrázka, ktorý súvisí s východiskovým textom.

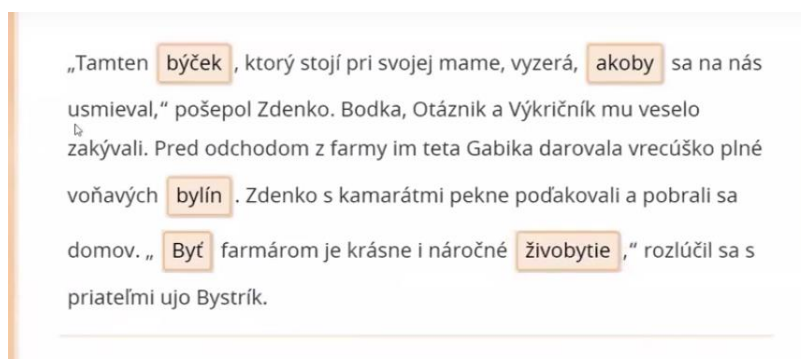

Obr. 4: Bludisko vybraných slov po obojakej spoluhláske b (Aitec)

Obr. 5: Pexeso k východiskovému textu (Aitec)

Na porozumenie textu je možné využiť aj interaktívnu tabuľu, na ktorej je text s chýbajúcimi slovami. Ide o metódu close test. Úlohou žiakov je vložiť správne slová do textu.

Obr. 6: Metóda close test (Aitec)

Úloha:

Naprogramuj cestu k správne napísanému slovu **bylina**.

bylina					6
					5
bylina					4
↑	←	←	←	←	3
					↑ 2
bilina					↑ 1

Obr. 7: Programovanie cesty k vybraným slovám (Aitec)

Takúto úlohu zvládnu aj žiaci 4. ročníka ZŠ. Učiteľka R. Titková a zároveň aj autorka učebníc slovenského jazyka využíva aj medzipredmetové vzťahy s informatikou. Žiaci 4. ročníka dokážu naprogramovať na mape cestu slimáka. Môžeme žiakovi zadať napríklad úlohu, aby naprogramoval slimáka tak, aby pri každom vybranom slove zasvietil na fialovo. Slimák dokáže vydávať zvuky, meniť farby, vie trúbiť, vydáva aj zvuky vláčika, dokonca rozpráva aj po anglicky. Pri pravopisne nesprávnom slove slimák zmení farbu na žltú.

Záver

IKT tvoria neodmysliteľný prvok súčasného procesu výučby. Pomáhajú docieľiť účinnú motiváciu v ktorejkoľvek časti vyučovacej hodiny. Ich úlohou je aktivizovať žiaka k činnosti. Ich integrácia vo výučbe má viesť k splneniu stanovených cieľov. Rovnako je dôležité vedieť ich funkčne využiť a tiež si uvedomiť, kedy naopak, dať prednosť osobnému kontaktu s učiteľom, spolužiakmi, či konkrétnou knihou. To je aj jednou z relevantných požiadaviek hodín slovenského jazyka – rozvíjať komunikatívne kompetencie žiakov v hovorenej i písanej podobe.

Bibliografia

AITEC učebnicové vydavateľstvo – moderné učebnice. Dostupné na internete:

<<https://www.aitec.sk/archiv>>

Hall, R., Dráľ, P., Fridrichová, P., Hapalová, M., Lukáč, S., Miškolci, J., Vančíková, K. (2019). *Analýza zistení o stave školstva na Slovensku: To dá rozum*. Bratislava: MESA10. Dostupné na internete:

<<https://analyza.todarozum.sk/analyza-zisteni-o-stave-skolstva-na-slovensku.pdf>>

- Halás, O. (2011). Informačno-komunikačné technológie vo vyučovacom procese. In: *MVEK: zborník príspevkov z medzinárodnej vedeckej elektronickej konferencie pre doktorandov, vedeckých pracovníkov a mladých vysokoškolských učiteľov*; konanej v dňoch 22. - 24. júna 2011 v Prešove. – Prešov : Prešovská univerzita. s. 426 – 433. ISBN 978-80-555-0482-7.
- Kalaš, I. (2000). Čo ponúkajú informačné a komunikačné technológie iným predmetom. In: *Infovek* [online]. Bratislava: Katedra vyučovania informatiky FMFI UK. [cit 2022 11.9.]. Dostupné na internete: <<http://www.infovek.sk/archivwebu/konferencia/.../ikt.html>>.
- Kalaš, I. (2006). *Informačná gramotnosť školy* [online]. Bratislava: Katedra vyučovania informatiky FMFI UK. [cit 2022 11.9.]. Dostupné na internete: <http://www.google.sk/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CCcQFjAB&url=http%3A%2F%2Fedi.fmph.uniba.sk%2F~kalas%2Fpublikacie%2FInfovek_2003.doc&ei=HtmNVK77O4OBywOBpYGIBQ&usq=AFQjCNHsu88yhUoB2HCrpIgjLhxyke8WfQ&sig2=461dlitoxD-fDgkXmsbLvA&bvm=bv.81828268,d.bGQ>.
- Karasová, M. (2012). *Využívanie informačných a komunikačných technológií v súčasnej katechéze*. Ružomberok: Verbum – vydavateľstvo KU. 197 s. ISBN 978-80-8084-915-3.
- Karasová, M. (2017). Aktuálne otázky súvisiace s efektívnou využívaním IKT v primárnom a predprimárnom vzdelávaní = Topical Issues Related to the Effectiveness of ICT in Preschool and Primary Education. In: *Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae : Universitas Catholica Ružomberok*. ISSN 1336-2232. Roč. 16, č. 1, s. 225 – 230.
- Návrh Programu digitálnej transformácie vzdelávania na Slovensku a Akčného plánu na obdobie 2021 – 2024. Výstup z národného projektu „IT Akadémia – vzdelávanie pre 21. storočie“*. (2020). Bratislava: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Dostupné na internete: <https://digitalnakoalicia.sk/wp-content/uploads/2020/10/Program_DT_vzdelavania_navrh_20201016-1.pdf>
- Slovníkový portál Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV*. Dostupné na internete: <<https://slovník.juls.savba.sk/>>
- Štátny vzdelávací program. Slovenský jazyk a literatúra (Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia). Príloha ISCED 1*. (2011). Bratislava: ŠPÚ. Dostupné na internete: <https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/statny-vzdelavaci-program/slovensky_jazyk_isced1.pdf>
- Trávníček, J. (2019). *Rodina, škola, knihovna. Náš vzťah ke čtení a co ho ovlivňuje*. Brno: Host. 178 s. ISBN 978-80-7577-994-6.
- Wolfová, M. (2020). *Čtenáři, vrať se. Mozek a čtení v digitálním světě*. Brno: Host. 264 s. ISBN 978-80-275-0011-6.

Murinová, B.:

Využívanie IKT v predmete slovenský jazyk v primárnom vzdelávaní

PaedDr. Beáta Murinová, PhD.

Katedra predškolskej a elementárnej pedagogiky

Katolícka univerzita v Ružomberku, Pedagogická fakulta

Hrabovská cesta 1, 034 01 Ružomberok

beata.murinova@ku.sk